

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

En er ontstond een verbittering, also dat zij van elkander gescheiden zijn

Handelingen 15:39a

Soms (hoe dikwijls?) komt het voor dat er mensen zijn, die torenhoog opzien tegen ambtsdragers, en met name tegen dominees. Ze menen dat dat mensen zijn, die ver verheven zijn boven allerlei klein-menselijke zwakheden en zondigheden.

Maar dan gebeurt het nogal eens dat, wanneer men wat nauwer met die dominee in aanraking komt, men erachter komt dat het ook maar een "gewoon", dat wil zeggen een zondig menskind is, van zichzelf tot hinken en tot zinken ieder ogenblik geneigd.

Nu mag van een christen worden verwacht, dat hij "voorzichtig" wandelt. En dat geldt zeker van een ambtsdrager, die een voorbeeld voor de kudde dient te zijn! Maar er is geen enkele reden om een ambtsdrager op een voetstuk te plaatsen. Er is geen reden voor, het mag niet, en het is gevaarlijk. Ook ambtsdragers zijn "maar mensen"! De apostel Paulus was toch wel "een grote" in het koninkrijk Gods. Hij was ook een man, die naar menselijke maatstaf ver gevorderd was in het leven der heiligmaking. Hij mocht vrijmoedig getuigen dat hij was jagen naar de volmaaktheid. Maar hij was toch "ook maar een mens"!

In volstrekte eerlijkheid tekent Gods Woord ons evengoed de gebreken als de deugden van Gods kinderen. Ook Gods liefste kinderen worden niet gespaard, maar hun zonden worden onverbloemd aan de kaak gesteld.

In de tekst boven deze meditatie zien we Paulus en zijn medewerker Barnabas ruzie maken over een betrekkelijk

onbelangrijke zaak. Het ging over Johannes Marcus, een neef (oomzegger) van Barnabas. Deze Johannes Marcus, ook wel Marcus genoemd, had Paulus en Barnabas vergezeld en geholpen op hun eerste zendingsreis tot op het eiland Cyprus. Maar toen ze zouden oversteken naar Klein-Azië, wilde Marcus niet verder met hen mee. Wellicht zag hij tegen verder werk op, of hij verlangde naar huis. Hoe het ook zij: Marcus keert terug naar Jeruzalem, en hij laat zo de andere twee in de steek. En nu staan Paulus en Barnabas op het punt om hun tweede zendingsreis te ondernemen. Ook Marcus is blijkbaar bereid om weer mee te gaan. En Barnabas vindt dat goed en nuttig. Maar Paulus niet! Hij is van mening dat Marcus, die hen toen in de steek had gelaten, nu niet meer mee kan en mag.

Volgens Paulus is Marcus onbetrouwbaar en valt er daarom niet op hem te rekenen. En nu slingeren Paulus en Barnabas elkaar scherpe verwijten naar het hoofd. Er ontstond een verbittering! Uit het woord "verbittering" valt op te maken dat er harde woorden zijn gevallen tussen de beide broeders. Het loopt tenslotte uit op een scheiding. Barnabas neemt zijn neef Marcus mee, en zij reizen af naar Cyprus. Paulus neemt Silas mee als medewerker en zij trekken samen naar Klein-Azië. En er ontstond een verbittering! Helaas herhaalt zich deze zonde nogal eens in de geschiedenis der kerk. Verbittering, verwijdering, scheiding. Verbittering: het berokkent schade aan het geestelijk leven, het doet afbreuk aan de zaak van Gods koninkrijk, het is tot oneer van God!

Verschil van mening, van inzicht en standpunten mag niet leiden tot verbit-

tering. En toch, hoe licht gebeurt het, en hoe gemakkelijk staan wij er voor open. Gelukkig weten we dat Paulus en Barnabas zich later verzoend hebben. We mogen dat wel opmaken uit wat we lezen in 1 Corinthhe 9:6, waar Paulus zichzelf en Barnabas op één lijn plaatst. En ook met Johannes Marcus is het weer in orde gekomen blijkens 2 Timotheüs 4:11, waar Paulus schrijft aan Timotheüs: Neem Marcus mede, en breng hem met u, want hij is mij zeer nut tot de dienst!

Maar het feit dat van Paulus en Barnabas en van al Gods dienstknechten en kinderen gezegd moet worden "het zijn ook maar mensen" is niet vergoeilijkend. Wel beschamend!

Het moge ons dringen om veel de gemeenschap te zoeken met Christus, die gezegd heeft: "Leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben, en nederig van hart!" Het moge ons aansporen alle bitterheid te laten varen en verbroken verhoudingen te herstellen. Het moge ons vooral ook vervullen met verwondering over de genade van God, dat Hij zulke onwaardige mensen nog wil gebruiken in Zijn schone dienst.

Ds. M. Vlietstra.

Van de administratie

We ontvingen deze keer aan giften voor ons blad f 100,- en konden 4 nieuwe abonnees inboeken. Voor beiden weer hartelijk dank.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202. Postbank: 704350.

Van de redactie

Inhoud

Ds. D. Slagboom schrijft over Hanna's Lofzang, Ds. K. Hoefnagel over Gods heerlijke deugden, Ds. H. Polinder over "Een vreemdeling hier beneên."

Zendingsdag Elburg

D.V. woensdag 23 juli in de Gereformeerde Kerk aan de Vrijheidsstraat 1.

Schooldag Apeldoorn

D.V. Zaterdag 14 juni in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente aan de Graaf van Lijndenlaan. Aanvang 10.30 uur. Prof. Dr. H.G.L. Peels, Ds. G.P.M. van der Linden en Prof. Dr. J. van Genderen.

's Middags aanvang 14.00 uur. Sprekers: Ds. J. Westerink, Prof. Dr. H.J. Selderhuis, student Visser (Zwartsluis) en Ds. J. Plantinga.

Ook is er 's middags een jongerenbijeenkomst in de universiteit waar Prof. Dr. J.W. Maris een mini-college zal geven en student Den Butter zijn medewerking zal verlenen.

AvH.

Hanna's Lofzang (7)

Bewaring en ondergang

God is de Almachtige! We hoorden het aan het eind van vers 8: "want de grondvesten des aardrijks zijn des Heeren en Hij heeft de wereld daarop gezet". Hij is de Schepper van hemel en aarde. Hij heeft héél de wereld in Zijn Hand en alle omstandigheden van de mensenkinderen. De mens ontvangt macht naar Gods beschikking. Nooit kan en mag hij denken: ik heb het zélf. Een mens is van nature wel zo. Dan meent hij er zelf over te kunnen beschikken. Hoe dwaas is het om het van onszelf te menen of het een ander toe te dichten. Terwijl ik schrijf is de president van Amerika in ons land. Clinton bezoekt Nederland ter gelegenheid van 50 jaar Marshall-hulp. Het roept de herinnering op aan een goede zaak. Wie weet van de ontredering in economisch opzicht ná de laatste wereldoorlog, zal met dankbaarheid terugdenken aan de financiële hulp, die toen vanuit de Verenigde Staten geboden is. Daarbij valt het op, dat in haast iedere krant over Clinton gesproken wordt als "de machtigste man van de wereld". We moeten zeggen: wat betekent die macht? Het komt wel uit in de beveiliging die de president moet ontvangen! Macht voor een mens is betrekkelijk. Hoe is het niet gebleken in het leven van zoveel "machtigen" hier beneden: vandaag door velen toegejuicht en morgen door velen verguisd. God is de Enige, Wiens macht is én blijft. Zijn troon is onbewogen!

We beginnen met een terugblik naar de belijdenis van Gods Almacht. Er zijn verschillende exegeten, die dat woord niet aan het eind van het vorige gedeelte willen laten gelden maar aan het begin van het gedeelte van nu.

't Maakt niet uit. Zeker is het dat door die almacht Gods er troost is voor de rechtvaardigen en schrik voor de goddelozen! Almacht komt naar twee zijden uit: ten leven van die God vrezen én ten dode van die God verachten: "Hij zal de voeten van Zijn gunstgenoten bewaren; maar de goddelozen zullen zwijgen in duisternis; want een man vermag niet door kracht. Die met de Heere twisten, die zullen verpletterd worden; Hij zal in de hemel over hen donderen..." (1 Samuël 2:9 en 10a)

Bewaarde gunstgenoten

Hanna's Lofzang vertoont tegen het einde steeds meer het profetisch karakter. Nadat ze haar innerlijke vreugde heeft uitgezongen over wat God aan haar gedaan heeft en Wie Hij voor haar is, getuigt ze van de verwachting van wat Hij in de toekomst doen zal. Allereerst gaat het om Gods bijzondere zorg voor de Zijnen: "Hij zal de voeten van Zijn gunstgenoten bewaren". Gods gunstgenoten! We vinden die aanduiding veel in de Psalmen. Wat dat betreft is het hier niet vreemd: deze lofzang is een Psalm! Het is de naam van: die God dienen en Hem vertrouwen. En vooral wordt hier de oorzaak genoemd: die ligt in Gods genade, in de gunst die Hij vanuit Zijn onwankelbaar Verbond heeft beloofd. Zij delen niet allereerst in de gunst van mensen, maar in de onverdiende, ontfermende gunst van God. Ze zijn Gods gunstgenoten, behoren Hém toe en zijn aan de zijde Gods door Zijn genade gesteld. "Hun voeten worden bewaard". "Hun voeten" spreekt van de wegen die ze gaan. Onze voeten wandelen op een bepaalde weg. We zullen dan moeten denken aan de dingen van het leven, de levensomstandigheden. Ik meen, dat we daarbij ook moeten nemen: het gaan op een verkeerde, afwijkende weg of niet. De gedachte dat de voeten de weg kunnen gaan, die tot de ondergang leidt, is hier niet uitgesloten. Het wordt in de Psalmen veel gevonden: de mogelijkheid, dat onze voeten wankelen. Denk maar een Psalm 116: "Want Gij, Heere! hebt mijn ziel gered van de dood, mijn ogen van tranen, mijn voet van aanstoot". Ligt daar niet achter: Als ik aan mezelf wordt overgegeven dan was het verkeerd gegaan, dan was ik gestruikeld.. Die zichzelf kent weet het ieder ogenblik ben ik er toe geneigd...

En nu: Gods bewarende genade! We zullen het verstaan dat het dan over Gods gunstgenoten gaat naar hun héle bestaan. Niet alleen hun voeten, maar ook hun hoofd en hart bewaart Hij. Hij zorgt dat zij beschermd worden tegen de gevaren. De vijanden zijn er op uit om hen om te doen komen. Het gelukt hen niet. De almachtige Bewaarder Israëls denkt aan de Zijnen, let op hen en redt ze uit de benauwdheden. "De Engel des Heeren legerd Zich rondom degenen, die Hem vrezen en rukt hem uit". Zij gevoelen dit niet altijd zo. Het

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.

Versijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op geluidscassette en/of in braille, groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

kan wel eens lijken alsof de omstandigheden hen de baas zijn, dat er geen uitzicht is in de moeiten en strijd. Toch.. de Heere denkt in gunst aan hen, bewaart hen zelfs door de dood heen tot in het eeuwige leven.

Hij bewaart de voeten van Zijn gunstgenoten temidden van alle aanstoot en verleiding. De listen van de duivel zijn veel en gevaarlijk. De zwakheid van het vlees is groot. Vaak komen Gods kinderen terecht in de strikken van het ongeloof. Ze vrezen ook vaak om te komen temidden van alle omstandigheden. Hoe moeten ze beleiden dat er zo weinig een biddend en wakend leven is tegen al de verleidingen van de vorst der duisternis! Niettemin zingt Hanna hier van de almachtige bewaring Gods. Die Hij uit vrije genade de Zijnen in al hun zwakheid toezegt.

Calvijn, die - in zijn tijd en in zijn leven - zoveel met de meest moeilijke omstandigheden te doen had, schrijft er zo levensecht over: "een lering voorzeker waard om nacht en dag te overdenken, anders zullen wij of geheel afgestompt en dom worden of door voortdurende weifelingen van gemoed bewogen, als wij er niet vast van overtuigd zijn, dat wij door God onder bescherming genomen zijn. Want wat zou anders, vraag ik u, van ons ellendigen worden? Welke de verwachting was er dan van de toekomstige zaligheid..Er is maar één grond voor deze verwachting namelijk, in de gunst des Heeren; we zouden ook kunnen zeggen: in Christus Jezus. Van hun kant is niets te verwachten, dan zijn we prooi van alle tegenheden Met Asaf is het in eigen kracht: "maar mij aangaande, mijn voeten waren bijkans uitgeweken, mijn treden waren bijkans uitgeschoten". Door Gods genade wordt het in het licht Gods openbaring: "maar mij aangaande, het is mij goed nabij God te wezen...". Dan wordt het oog des geloofs gericht op wat de Heere doet, ook in de bewaring van hun leven.

In duisternis omkomen

Tegenover de gunstgenoten Gods worden hier getekend: de goddelozen. We hebben hier te denken aan hen, die zich opstellen tegenover God, hun mond opendoen tegen de Allerhoogste, die Gods kinderen verdrukken en verachtelijk spreken over de Heere en Zijn dienst. Het valt op dat Hanna naar twee zijden spreekt. Zij durft ook de zondaars bij de naam te noemen en wat hen te wachten staat.

We moeten hier zeggen: in wezen zijn allen goddeloos, die buiten God leven, ook al is er een net leven aan de buitenkant. Het is nodig dat we onszelf ernstig onderzoeken of wij niet persoonlijk nog aan de verkeerde kant staan, terwijl wij misschien niet zo uitkomen voor anderen. Niettemin wijst het verband hier op de openbaring van de goddeloosheid.

Van die goddelozen wordt gezegd: "zij zullen zwijgen in de duisternis". Het kan betekenen, dat ze zich stil moeten houden, verstommen. Die hun mond wijd open gehad hebben over Gods gunstgenoten hen hebben geplaagd en getergd, zullen in de ellende gestort worden. En in die ellende moeten zij zwijgen, ervaren dat die God, Die zij hebben veracht en verworpen, de levende God is.

Mogelijk is het, dat hier die uitdrukking meer op de gehele ondergang van de goddelozen ziet, nl. dat ze eeuwig moeten omkomen in de buitenste duisternis. Zo wordt toch het eeuwig verderf in Gods Woord genoemd.

Al de kracht van de goddelozen zal dan blijken niets te betekenen. Zij kunnen er zichzelf in verblijden, in de kracht die ze - onder Gods toelating - openbaren. Anderen kunnen er op zien en voor vrezen. Maar nee, alle kracht van mensen is ijdelheid. "Een man vermag niet door zijn kracht". In één ogenblik kan God het laten zien dat er van alle machtsvertoon niets terecht komt. Gelukkig ook, als Gods kinderen het leren in hun leven niet s te vermogen door eigen kracht om het alleen van de Heere verwachten.

Die met de Heere twisten...

Met diepe ernst wordt het oordeel onderstreept. De Heere is de heilige God, Die de zonden niet door de vingers ziet. Hij komt om de eer van Zijn Naam. Het betekent de algehele ondergang van de goddelozen. Zij "zullen verpletterd worden...". Het gaat hier om de overwinning des Heeren over Zijn vijanden. Al hun glans en roem zullen in rook verdwijnen. Hij verbrijzelt hen. Ze worden terneer geslagen.

"Hij zal in de hemel over hen donderen". De donder is de aankondiging van Gods gericht. We lezen er in het boek Openbaringen van. Horen we er niet de stem des Heeren in? Psalm 29: "de God der ere dondert...". Zijn Majesteit en toorn openbaren zich erin. Hoe is het uitgekomen in de strijd tussen Israël en de Filistijnen. De Heere nam het voor Israël op bij

Mizpa. "En de Heere donderde te dien dage met een grote donder over de Filistijnen, en Hij verschrikte hen, zodat zij verslagen werden voor het aangezicht van Israël". De Heere gaf het op de bekering van Israël en op het gebed van Samuël! Zo zal Hij elk van de goddelozen doen schrikken en verdoen. Let er nu vooral op hoe de goddelozen omschreven worden als "die met de Heere twisten"! Zij strijden tegen de Heere. Zij beschuldigen God. Hier komt de schuld openbaar. Het veronderstelt dat die God Zich geopenbaard heeft als de enige God, In Wie alles ligt. Hij is de Rotssteen des heils. Daar lopen de goddelozen tegenaan. Die Rotssteen verbrijzelt hen door eigen schuld.

Laten we onszelf onderzoeken! Wie zijn wij? Ongetwijfeld spreekt de lofzang hier allereerst van hen, die als twisters met de Heere in heel hun doen openbaar komen. Maar hoe is het met ons, zelfs als we niet in waarheid onder God buigen? Dan twisten we ook met de Heere. Wat groot, dat God de Almachtige is, die twisters met Hem door zijn woord onder Zijn recht en majesteit doet neervallen: "Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?"

Tot troost

Dit deel van Hanna's lofzang is tot troost van Gods gunstgenoten. De Heere maakt het bekend dat Hij Zijn heilsraad uitvoert. Het betekent de genade-heerschappij over Zijn volk, maar ook het gericht over die de Heere wederstaan.

Ook dat laatste is tot troost. Niet zo, dat Gods gunstgenoten de ondergang van de goddelozen zoeken. Dat is hier niet in geding. Integendeel: het Woord van Israëls God gaat nog uit tot vijanden: "Dient de Heere met vreze.. Kust de Zoon, opdat Hij niet toorne en gij op de weg vergaat". Het gaat hier om de zâak: de eer van Gods Naam en de genade-heerschappij Gods over Zijn volk. Wat kan het voor die God vrezen in alle tijden benauwd zijn. We citeren hier weer Calvijn. Hij wist, wat het betekende voor de Kerk en voor hemzelf, dat het scheen alsof de vijandschap triumpheerde. Hij schrijft dan: "Maar als Hij niet terstond tot het gericht voortvaart, maar met langzame tred voortvaart, laten wij dan vasthouden, dat zo ons geduld op de proef gesteld en geoefend wordt, opdat wij leren Hem geduldig te verwachten". Het is het deel van Gods gunstgenoten!

D. Slagboom.

Gods heerlijke deugden (10)

De Kerk belijdt ten aanzien van haar Koning ook dat Hij alwetend is. Psalm 147 zingt: "Zijns verstands is geen getal". God is ook volmaakt wijs. Zijn wijsheid bestaat in het volmaakte gebruik van Zijn alwetendheid. Hij gebruikt Zijn alwetendheid om Zijn raad uit te voeren. De Heere kent en doorgrondt alles. En Hij kiest altijd de juiste middelen om tot Zijn doel te geraken. Laten we ook eens wat over deze deugd Gods proberen te zeggen. Ook bij de overdenking van deze eigenschap zullen we moeten uitroepen: "Zie, God is groot en wij begrijpen het niet", Job 36:26.

God is alwetend. "Er is geen schepsel onzichtbaar voor Hem; maar alle dingen zijn naakt en geopend voor de ogen Desgenen met Welken wij te doen hebben", zie Hebr. 4:13. Luister, u die in duisternis en vrees ronddoelt, en zeggen moet: "Mijn weg is voor den HEERE verborgen, en mijn recht gaat van mijn God voorbij", Jes. 40:27. Luister, u die met Asaf klagen moet

Dan peinst de ziel: is 't waar, zou God ook weten van mijn droevig lot?

Zou d' Allerhoogste van mijn klagen en bitt're rampen kennis dragen?

"Gij weet mijn zitten en mijn opstaan; Gij verstaat een verre mijn gedachten. Gij omringt mijn gaan en mijn liggen en Gij zijt al mijn wegen gewend. Als er nog geen woord op mijn tong is, Heere! Gij weet het alles", Psalm 139. Dat het oog opnieuw geopend mag worden voor Gods alwetendheid; dan zal het hart er rijkelijk door getroost worden. U zult in aanbidding uitroepen: "De kennis is mij te wonderbaar, zij is hoog, ik kan er niet bij", Ps. 139:6.

De overdenking van Gods alwetendheid brenge ons er ook toe vergeving van onze zonden te zoeken in het alles reinigend bloed van de Heere Jezus. Want God weet al mijn zonden. Hij kent van verre óók mijn zondige gedachten. Het is alles in Zijn boek geschreven. De Alwetende zal alles in het gericht brengen, met al wat verborgen is, hetzij goed, hetzij kwaad, zei Pred. 12:14. We kunnen anderen bedriegen; een mens kan zelfs zichzelf bedriegen. Maar Góð is niet te bedriegen. Hij weet alles. Niet alleen onze zonden, maar ook de motieven, de achtergronden. Denk het u toch eens een ogenblik in! Opdat we de verge-

ving onzer zonden mogen zoeken. God, de Alwetende kan onze zonden ook wegwerpen in een zee van eeuwig-vergetelheid! En dat alles om Christus wil, Die tot zonde is gemaakt, opdat zondaren zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem, zie 2 Cor. 5:21. Vluchten we toch tot Hem!

Hoe dwaas is het om onze zonden te verbergen, ze niet te belijden voor de Heere. De Heere vónd Adam en Eva wel, hoewel ze zich verborgen. Hij sprak Kaïn op zijn zonde aan. Hij wist dat Sara bij zichzelf lachte. Hij zag Achan op Jericho's puinhopen in die donkere nacht.

Daarom is het louter dwaasheid om onze zonde te bedekken of goed te praten. De opperste Wijsheid zegt: "Die zijn overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn; maar die ze bekend en laat, zal barmhartigheid verkrijgen", Spreuken 28:13.

Gods alwetendheid en kennis is onbepaald. Hij weet niet alleen tot in de kleinste bijzonderheden alles wat er in het verleden is gebeurd, tot in de verste uithoeken van de wereld en de ontzaglijke ruimte, maar Hij weet ook volmaakt wat er op dit ogenblik gebeurt, maar niet alleen is Hem het heden bekend, maar wat er mórgen zal gebeuren is Hem volkomen bekend. "Gode zijn al Zijn werken van eeuwigheid bekend", Hand. 15:18. De Bijbel geeft daar vele voorbeelden van, ik noem er slechts één. De Heere sprak al tot Abraham over de verdrukking in het land Egypte! "Weet voorzeker dat uw zaad vreemd zal zijn in een land dat het hunne niet is, en zij zullen hen dienen, en zij zullen hen verdrukken vierhonderd jaren", Gen. 15:13. Het aantal jaren wordt zelfs genoemd. De verleiding is groot om meer voorbeelden aan te halen, maar laat dit ene genoeg zijn.

Hoe komt het dat God dit alles weet? Heel eenvoudig, omdat God het zo gewild en bepaald heeft. God weet dat ik 60 jaar word, omdat Hij Zelf mijn stervensuur heeft bepaald. Hij wist dat de Zaligmaker in Bethlehem geboren zou worden, want dat had Hij Zelf in Zijn heilige raad bepaald. Gods alwetendheid heeft dus niets met een soort helderziendheid te maken, waarmee ménsen elkaar bedriegen. God wéét wat er morgen gebeuren zal omdat Hij heeft bepaald wát er morgen gebeuren zal. De oorzaak van alles is Gods wil.

Zo was ook het lijden en sterven van Zijn Zoon geheel en al naar Zijn raad. God had het eeuwen tevoren al laten profeteren. De Heere Jezus heeft een tijd voor Zijn lijden en sterven al van deze dingen gesproken. Geen soort van helderziendheid was het, maar vóórkennis. Zo was het van eeuwigheid bepaald en zo zou het gebeuren ook. Daar kan niemand wat aan veranderen. Een treffend voorbeeld vinden we in Matth. 26, de eerste verzen. De overpriesters en de schriftgeleerden zeiden tegen elkaar dat ze Jezus vangen en doden zouden, maar, zo zeiden ze 'Niet op het feest'. Maar enkele verzen daarvoor lezen we: 'Gij weet dat na twee dagen het pascha is, en de Zoon des mensen zal overgeleverd worden om gekruisigd te worden'. Het lijkt wel of er sprake is van een goddelijke ironie! Niet op het feest, zeiden de Joden. Dán en dan, zei de Heere! Jezus is het Lam, 'geslacht van de grondlegging der wereld', Openb. 13:8.

Daarom lezen we ook in Hand. 2:23: "Dezen, door de bepaalde raad en voorkennis van God overgegeven zijnde, hebt gij genomen en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood".

Dit vers spreekt echter niet alleen van de raad en de voorkennis van de Alwetende, maar ook van de daad en wil van mensen. Wat zij toen deden met de Heere Jezus, en wat mensen nú doen en laten, gaat blijkbaar niet buiten de raad van God om. En het gaat niet buiten Zijn voorkennis om.

God kan nergens door verrast of overrompeld worden.

Hij is de Alwetende. 'Wist Hij dus ook dat Adam vallen zou?' Een veel gehoorde vraag op catechisatie. Ja natuurlijk wist God dat. daarmee is Hij het echter met de val en de ongehoorzaamheid nog niet eens. Het is geschiedt onder Zijn toelating, zoals ook vandaag nog veel TEGEN, maar niet ZONDER Zijn wil plaats vindt; onder Zijn toelating. De val heeft Hem niet onaangenaam verrast, maar het was Hem wél, met eerbied gesproken, ónaangenaam. God is het nooit met de zonde eens.

De zonde én haar bittere gevolgen hebben alle een plaats in Gods raad. Dat de Heere niet overrompeld was door Adams val en ongehoorzaamheid, blijkt uit het feit dat Hij terstond al iets van het heilswerk in Christus openbaart, namelijk in de moederbelofte.

Het feit dat God alles tevoren bepaald

heeft, maakt Hem dus niet de Auteur der zonde. Dat is de mens. God is de Auteur van het goede. Heeft Hij immers niet de weg der zaligheid uitgedacht? En laten we er ons voor de rest niet te veel in verdiepen. Dat getuigt alleen maar van hoogmoed. Alsof wij door ons redeneren en nadenken Gods wijs beleid zouden kunnen doorgronden. We hebben ge-

nade nodig om God Góð te laten. Het zou te wensen zijn dat de overdenking van deze deugd van God ons innerlijke rust mocht geven! Een godvruchtige overdenking van deze eigenschap Gods doet een mens zich in kinderlijk vertrouwen aan Hem overgeven. Hoe het ook moge gaan in het leven. Maar daarover een volgende keer.

K. Hoefnagel.

Een vreemd'ling hier beneên (3)

De vorige keer hebben we vanuit de eerste brief van Petrus gezien hoe wezenlijk het vreemdelingschap is voor een christen. Het vreemdelingschap is een direct gevolg van het nieuwe leven dat God gegeven heeft. Het vorige artikel hebben we afgesloten met de eis van de Heere om als vreemdelingen te leven in deze wereld. God roept tot bekering. Die eis blijft voluit gehandhaafd. De Heere roept u en mij net als Abraham weg uit deze wereld om in deze wereld als vreemdeling te leven. Maar de Heere wekt ons er niet alleen toe op. Wat Hij eist, wil Hij ook geven. Het vreemdelingschap is voor de mens van nature een onmogelijkheid. Maar het is een gave verbonden aan het nieuwe leven dat de Heere werkt.

Ook in de brieven van Paulus zien we onlosmakelijke verbondenheid tussen het echte geloof in Christus en het vreemdelingschap. Het vreemdelingschap is een gave die geschonken wordt aan hen die de Heere Jezus zijn ingelijfd door het geloof.

In Filippenzen 3:20 schrijft Paulus: *"Maar onze wandel is in de hemelen, waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten, namelijk den Heere Jezus Christus"*.

Het woord dat hier wordt weergegeven met 'wandel' kan ook worden vertaald met burgerschap. Het burgerschap van de gelovige is niet meer op de aarde, maar in de hemel. Dat is zijn eigenlijke vaderland. Dat burgerschap van de gelovige is in de hemel, omdat Christus daar is. Het vreemdelingschap is de gerichtheid op Christus. Wie van Christus geworden is, zoekt Hem en is gericht op Hem. Het leven van een ware gelovige wordt gestempeld door Christus. Paulus schrijft in deze brief: *"Het leven is mij Christus, en het sterven mij gewin"* (1:21). Het leven is voor hem Christus. Deze Christus is in de hemelen. Vandaar dat het burgerschap van Paulus en van

allen die Christus toebehoren in de hemelen is. Hun leven is gericht op de Zaligmaker, Die hen gekocht heeft met de dure prijs van Zijn bloed. Wanneer Christus ons leven geworden is, zou ons leven dan niet staan in het teken van Hem, Wiens eigendom we geworden zijn?

Het vreemdelingschap is maar niet een aantal gewoonten en gebruiken er op na houden die opvallen in deze wereld, maar het vreemdelingschap is vrucht van de gemeenschap met Christus, Die in de hemelen is. Door Zijn Woord en Geest onderhoudt Hij die gemeenschap. Dat is de kern van het vreemdelingschap.

In Kolossenzen 3:1-3 lezen we: *"Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods. Bedenkt de dingen boven zijn, niet die op de aarde zijn. Want gij zijt gestorven en uw leven is met Christus verborgen in God"*. Wie door het geloof één geworden is met Christus, is met Hem gestorven en opgestaan. Vanuit deze geloofsgemeenschap met Christus wekt Paulus de gelovigen in Kolosse er toe op om te zoeken de dingen die boven zijn, waar Christus is. Christus is boven. Dat is de reden waarom het volk van de Heere hier op aarde vreemdeling is.

Het vreemdelingschap is de toetssteen voor ons of we Christus kennen of niet. In het vreemdelingschap wordt het verlangen van het hart naar Christus en Zijn gemeenschap zichtbaar. Het vreemdelingschap is de manier waarop de ziel laat merken dat zij naar Christus verlangt. Hebt u de Heere Jezus nodig gekregen? Gaat uw hart naar Hem uit? Hebt u ontdekt dat Hij alleen het leven is? Buiten de Heere Jezus is immers alleen maar de dood. Bent u tot Hem gevlucht als de Zaligmaker die u alleen redden kan van uw zonde en uw ongerechtigheid? Is Hij voor u de Enige, Die u redden kan van

uw grootste nood? Als de Heere Jezus voor u de parel van grote waarde geworden is, dan zoekt u Hem en is uw hele leven gericht op Hem.

In het kennen van de Heere Jezus Christus door het geloof is trap en mate. Maar hoe klein of zwak die geloofskennis van Christus ook is, het geloof zoekt Hem, Die boven is. Dan is het als met die bloedvloeiende vrouw: *"Indien ik maar zijn klederen mag aanraken, ik zal gezond worden"*. Wie gelooft in Christus, vlucht tot Christus en zoekt Hem. Dan gaat de richting van ons hart uit naar Hem, Die in de hemel is.

Hoe kan een iemand die aan deze Zaligmaker verbonden is, niet gericht zijn op Hem? Als deze Christus u verlost heeft uit het verderf, kunt u Hem dan vergeten Die u deze verlossing onverdiend en uit pure genade alleen, gegeven heeft? Als in deze Christus de schatten van heil en genade te vinden zijn, zou uw leven dan niet bepaald worden door alles in Hem te zoeken en te vinden wat nodig is tot zaligheid? Waar de Heilige Geest de geloofskennis van de Heere Jezus werkt, leert Hij almeer alles te zoeken en te vinden in Hem. Hij leert de zaligheid buiten mijzelf te zoeken in Hem. Hij laat mij zien hoe waardeloos mijn eigen gerechtigheid is. Hij leert mij dat ook deze wereld mij niet kan redden. Hij maakt plaats voor Jezus als volkomen Zaligmaker. Deze volkomen Zaligmaker zit nu aan de rechterhand van de Vader en deelt uit van Zijn onnaspeurlijke rijkdom. Door Zijn Woord en Geest deelt Hij uit met Zijn milde doorboorde Middelaarshanden aan. Gericht zijn op Hem is de lege hand ophouden om alles van Hem te ontvangen. Dat is gemeenschap met Christus: diep afhankelijk zijn van Zijn gevende Handen en meer en meer waarde in Hem gaan ontdekken. Hij is een volkomen Zaligmaker voor een volkomen verloren zondaar.

Het vreemdelingschap is het werk van de Heilige Geest die onze harten opwaarts in de hemel verheft, waar Christus is. Wie de gemeenschap met de Heere Jezus kent door het geloof, kent de heerlijkheid en de schoonheid van deze Zaligmaker. Zou je dan niet meer van die gemeenschap met Hem willen ondervinden? Zou je er niet veelmeer van willen proeven en smaken van Zijn liefde? Lang niet altijd is die gemeenschap met de Heere Jezus levendig, wat kunnen onze zonden en onze aardsgezindheid ons in de weg staan om die gemeenschap te beoefe-

nen. Wie van Gods kinderen kent niet die momenten of perioden dat hij in het Woord Christus Die in de hemelen is, mag omhelzen en mag beleven dat Hij nabij is. Maar wie kent tegelijkertijd niet die andere momenten en perioden, dat we die geloofsbevinding niet hebben. Maar het gemis van Hem, doet Hem zoeken in Zijn Woord en richt het hart op Hem, Die aan de rechterhand van God de Vader zit. Het geloof richt zich op Hem, ook al zie en voel ik Hem niet. Het is een vasthouden van de Onzienlijke, Die in Zijn Woord belooft heeft dat Hij met Zijn genade en Geest nooit meer van ons zal wijken.

Bent u zo'n vreemdeling die vervuld is met de liefde tot Christus, omdat Christus met Zijn liefde uw hart heeft verbroken? Kennen we de liefde van Christus heel persoonlijk? Heeft die liefde ons hart geraakt? Deze Zaligmaker, Die in de hemelen is, wordt u keer op keer verkondigd, aangeboden en voorgesteld. Hij komt tot u en jou in Zijn Woord, als de bereidwillige Zaligmaker. Hij heeft zijn leven gegeven tot in de dood. Voor vijanden, die zich tegen God verzetten. Het is Zijn onpeilbare zondaarsliefde dat Hij Zichzelf tot in de dood heeft gegeven. Zijn leven is het zoenoffer dat u alleen kan bevrijden van de eeuwige dood.

Heeft de Heilige Geest uw ogen geopend voor die onuitputtelijke liefde van Christus? Als dat werkelijk zo is, dan kan het niet anders of uw hart is vervuld van Christus en van Zijn liefde. Dan is er trekkracht van de band tussen u en Hem. U kunt Hem niet meer missen. U zoekt Hem. Uw hart trekt naar Boven, waar Hij is, die door Zijn Woord en Geest nabij wil zijn. Het geloof dat zich richt op Christus, Die boven is, richt op het Woord waarin Hij te vinden is. Nergens richten we ons meer op de hemel waar Christus is, dan als we Hem zoeken en zien in Zijn Woord. Want de Geest sticht en onderhoudt de gemeenschap met Christus door het Woord. In Christus hebben we de gemeenschap met God.

Wanneer wij die band met Christus niet hebben, zijn we geen vreemdelingen op deze aarde. We kunnen dan misschien voor het oog van deze wereld nog wel de naam van een christen dragen. Een vreemdeling op de aarde is verbonden aan Christus. Christus is het leven en de enige hoop van een christen. Is Christus uw leven? Nog niet, want wordt het dan tijd dat u Hem zoekt om Zijn eigendom te mogen worden.

Wie zijn burgerschap en wandel in de hemel en heeft, is niet alleen een vreemdeling, maar leeft ook als een vreemdeling hier op aarde. Wat de Schrift zegt over het leven als een vreemdeling willen we D.V. een volgende keer overdenken.

H. Polinder.

Vereniging "Samen alleen"

"Samen alleen", vereniging voor jonge weduwen/weduwenaars belegt binnenkort twee informele avonden, te weten op D.V. vrijdag 13 juni voor de regio Noord in Kampen

adres: Kerkgebouw Gereformeerde Gemeente "de Beukelaar"
2e Ebbingestraat 2
Kampen
tel. 038-332 57 27

vrijdag 20 juni voor regio Zuid in Dordrecht

adres: Kerkgebouw Gereformeerde Gemeente "Julianakerk"
Mauritsweg 286
(hoek Mauritsweg/Krispijnseweg) Dordrecht
tel. 078-614 24 00

Beide avonden beginnen om 20.00 uur.

U bent van harte welkom.

Vormingscursus 1997-1998

In het komende winterseizoen wordt er, zo de Heere wil, weer een vormingscursus gehouden in Apeldoorn in de Theol. Universiteit, Drachten in de Chr. Geref. Kerk en in Rotterdam in de Chr. Geref. Rehobothkerk Noord-singel. De cursus wordt gegeven op 9 zaterdagen.

De data zijn: 13-9; 4-10; 8-11; 22-11; 13-12'97; 10-01; 7-02; 7-03 en 28-03'98.

Het programma luidt:

Het leven na dit leven door
Prof. Dr. J. van Genderen

Luther en Melanchton
Prof. Dr. H.J. Selderhuis

De voorbeden in de bijbel
Ds. J. Jonkman

Kinderen en jongeren in
gemeente en eredienst

Drs. D.P. Hofland, Heemstede
(lid Dep. Kerk en Onderwijs)
Het spreken over God
in een godloze tijd
Dr. G.C. den Hertog

Hoe ben ik christen op de werkplek
Dhr. D. Koole
(voorz. ambtsdragersconf.)

Op een ochtend worden twee lessen gegeven, door twee docenten. De eerste van 10.00 tot 11.00 uur en de tweede van 11.30 tot 12.30 uur.

De kosten zijn f 70,- p.p., welk bedrag u kunt overmaken op girorekening 1975025, t.n.v. penningmeester Vormingswerk Chr. Geref. Kerken te Veenendaal.

In Goes zal bij voldoende deelname - minimaal 60 - de cursus ook weer worden gehouden in de Chr. Geref. Maranathakerk op 6 zaterdagen, van 10.00 tot 12.30 uur. Hier wordt één les gegeven per ochtend. De data worden later nog bekend gemaakt. De kosten voor Goes bedragen f 50,- p.p.

Inlichtingen en aanmelding (het laatste schriftelijk, vóór 31 augustus '97) bij de secretaresse mevr. A. Niewold-Vrieling, Parallelweg 53, 9756 CC Glimmen. Tel. 050-4062848. Graag vermelden: uw naam (m/v), adres, postcode, woonplaats, tel.nr. en de plaats waar u de cursus wilt volgen.

U krijgt tijdig een programma/lesrooster en deelnemerslijsten toegestuurd. De Commissie Vormingswerk Chr. Geref. Kerken.

Boekbesprekingen

D.A. Detmar, **Kan ik zeker zijn van mijn zaligheid**, 57 blz., f 14,95, uitgeverij Frits Hardeman - Ede.

Ds. D.A. Detmar leefde van 1774-1844 en was in zijn leven predikant van de Nederlandse Hervormde Kerk. Het boekje bevat drie preken over de tekst 2 Timotheüs 1:12 het middelste gedeelte "Want ik weet, Wien ik geloofd heb." Eerder verscheen het boekje onder de titel 'Drie leerredenen over de verzekering der gelovigen aandeel aan de genade'. Nu zijn de preken overgezet in hedendaagse spelling. In de tijd van Ds. Detmar leefden dezelfde vragen omtrent de zekerheid van de zaligheid als in onze dagen. Op een bewogen en pastorale wijze gaat de predikant op deze vragen in. Op blz. 49 noemt de schrijver de kenmerken van het geloof: "Een droefheid naar God. Een vluchten naar Jezus.

Een zuchten om van de inwendige zonden verlost te worden en om dagelijks van Jezus als Profeet, Priester en Koning gebruik te maken. Een gelovige omhelzing van de Verlosser op grond van Zijn borgbloed en de keuze om in nieuwheid des levens te wandelen. 'En al wat gij doet met woorden of met werken, doet het alles in de Naam van den Heere Jezus, dankende God en den Vader door Hem (Kol. 3:17).' Dit blijve u als de u door God gegeven toetssteen om te weten of u in waarheid gelooft, steeds boven elke getuigenis van mensen dierbaar.' Wanneer het gaat om de vrees voor zelfbedrog lezen we op blz. 51 "Zij moeten zich voor God onderzoeken op de volgende zaken:

1. of zij ontkennen kunnen dat zij God boven de wereld kiezen
 2. of zij bedroefd zijn over de zonden, niet omdat zij straf verdienen, maar omdat zij tegen een goedertieren God begaan zijn
 3. of zij ontkennen kunnen dat zij Jezus dierbaar achten
 4. of zij God zowel in het verborgen als in het openbaar dienen willen
 5. of zij niet slechts vergeving maar ook reiniging van zonden begeren en of zij willen strijden tegen de zonden."
- Een waardevol boekje voor hen die vragen kennen aangaande de zekerheid der zaligheid.

Jose Sagasser, **De leukste kinderfeesten, Verjaardagsfeesten, themafeesten en heel veel spelletjes**, 160 blz., f 19,90, Uitgeverij Kok Lyra - Kampen. De schrijfster, die pedagoge is, geeft in dit boek veel tips, spelletjes, adviezen en ideeën om een kinderfeestje te houden. Naast aardige tips etc. staan er ook dingen die wij niet gewoon zijn om te doen (bijv. op blz. 118 zich schminken als een dier of persoon en op blz. 138 moordenaartje spelen met een kaartspel). Mits selectief gebruik kan het boekje diensten bewijzen.

John Bunyan, **Het leven en sterven van meneer Kwaad**, naverteld door M.J. Ruissen; tweede druk. In juni verschijnt bij uitgeverij 'de Ramshoorn' te Goes de tweede druk 'John Bunyan, Het leven en sterven van meneer Kwaad, naverteld door M.J. Ruissen.'

Dit boek is de geestelijke tegenhanger van Bunyans Christenreis. Beschrijft laatstgenoemd boek de pelgrimsreis van Christen uit stad Verderf naar de hemelstad, in het geschrift over meneer Kwaad tekent Bunyan het zondi-

ge leven en het kalme maar uitzichtloze sterven van de mens zonder God. Hij koos daartoe de vorm van een samenspraak tussen Oplettend en Wijsman, twee godvrezende mensen. Uit alles blijkt dat meneer Kwaad de ene zonde bij de andere voegde en de vele goede raadgevingen om zich te bekeren in de wind sloeg. Dit boek is een zeer ernstig boek. Op indringende wijze wordt ons vele malen gezegd om toch niet de brede weg te gaan. Tevens wordt ons de noodzaak van oprecht berouw en Gods genade om in Zijn kracht tot de zaligheid bewaard te worden voorgehouden, opdat wij niet leven en sterven als meneer Kwaad. Deze navertelling is evenals de andere boeken uit deze Bunyan-serie nl. De Heilige Oorlog en De Christinnereis voorzien van gespreksvragen, illustraties van Rino Visser en geschikt om door jong en oud gelezen te worden. Verkrijgbaar in de boekhandel of bij uitgeverij 'de Ramshoorn' te Goes, tel. 0113-230340 (Geb. ,geill., 181 pag., intekenprijs tot 1 juli f 27,50, daarna f 32,50)

brood en vis

De Chinese christenen vragen om uw hulp

De Chinese christenen in Zuid-West China die op het platteland wonen, smeken de Nederlandse christenen om hulp. Zij hebben die hulp dringend nodig.

De sterke groei van de huiskerken draagt ertoe bij dat er een

tekort is aan schuurkerken.

De kosten van de bouw van een schuurkerk met plaats voor 800 tot 1000 personen zijn

f 65.000,-

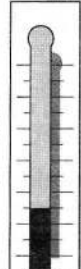
Vanwege de grote opkomst is er een

tekort aan bijbels.

Bijbelverspreiding blijft noodzakelijk. Ook vragen zij goed opgeleide Evangelisten. De Bonisa-zending wil een Bijbelgetrouwe opleiding steunen, omdat studerende Evangelisten zelf geen geld hebben.

De nood is groot.

Hoeveel schuurkerken zouden we met uw hulp kunnen bouwen?

20.000,-

Postgiro 31 555 32 Stichting BONISA-zending

Secretariaat: Schoolstraat 17, 2161 HH Lisse of op rek. 33.65.54.613 van de Rabobank te Lisse, t.n.v. Stichting BONISA-zending. Groen: van de Rabobank 165525.

Lezingen en informatie met of zonder dia's voor verenigingen en scholen kunt u aanvragen bij dhr. T. Schultink, Emmeloord, tel. 0527-615063, fax 0527-619305, Dorpsstraat 5, 8303 WL Emmeloord.

buro voor architectuur en ruimtelijke ordening d. vroegindewei b.v., architect BNA

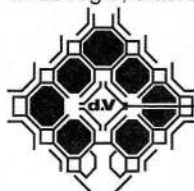
Een dynamisch bureau dat opdrachten ontwerpt en uitwerkt middels geavanceerde rekencomputers; alle overige werkzaamheden zijn eveneens geautomatiseerd.

Het bureau heeft een zeer uitgebreid en gevarieerd opdrachtenpakket in:

- * Utiliteitsprojecten
 - kantoren
 - scholen
 - kerken
 - bedrijvenparken
 - sociale werkplaatsen
 - multi-funktionele gebouwen

- * Woningbouw zoals:
 - gesubsidieerde (premie A - woningwet)
 - bungalows - 2 onder 1 kap
 - renovatie

in de regio, elders in Nederland, alsmede daarbuiten.

buro voor architectuur en ruimtelijke ordening d. vroegindewei b.v., architect bna reg. nr. 1.890126.262

**oosthavendijk 46 3241 lk middelharnis tel. 0187-485800
postbus 82 3240 ab middelharnis fax 0187-486910**

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer (B.K.G.M.)

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

**Bemiddeling Kraam-
en Gezinszorg Meijer**

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.

Plaats uw

familieberichten

in Bewaar het Pand

- Wij verzorgen begravenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Ongeacht bij welk begrafenisfonds men (eventueel) is aangesloten
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begrafenisverzorging Vos

Het Drie 32
3888 KE Uddel
Telefoon 0577-401689

J. Bunyan in het Russisch

In Oost-Europa is grote behoefte aan toerusting. Kom Over En Help vertaalt en drukt werken van de Puriteinen, zoals 'De Christenreis', 'Christus een volkomen Zaligmaker' en 'De Heilige oorlog' van John Bunyan

Helpt u mee
dit rijke
erfgoed te
verspreiden
in Oost-
Europa?

Giro

3535181

m.v.v. lectuur

KOM OVER EN HELP

HULP AAN KERKEN EN CHRISTENEN IN OOST-EUROPA

Roemerstraat 35, Postbus 138, 3860 AC Nijkerk. Tel.: 033-2463208. Fax: 033-2462807

Te Huur in Veenendaal

Woning met alle gemak en fraaie, besloten tuin.
Van 12/7 t/m 26/7 voor
f 400,- p.w.

Tevens **Te Huur 4 pers.
stacaravan bij Elspeet**
met W.C. en douche op
rustig park.

Vrij voor 14/6 en 28/6 tot 12/7
en na 23/8

Inl. 0318 - 525892

BKG

Stichting Bureau Kraam- en
Gezinshulp

Alle cursisten met zeer goede cijfers
geslaagd voor het rijkserkend
kraamdiploma!

Wilt u zulke kwaliteit en is er geen TV
in het gezin, vraag dan hulp bij de
BKG

0318 - 52 77 99

Graag vroegtijdig bellen!